

ROMANIA LIBERA

APARE IN TOATE ZILELE

A BONAMENTELE:

In Capitală: Pentru 1 an 30 lei; 6 luni 16 lei; 3 luni 8 lei.
 In Districe: 1 an 36 lei; 6 luni 18 lei; 3 luni 10 lei.
 In Străinătate: 1 an 48 lei; 6 luni 24 lei; 3 luni 12 lei.

Director: D. AUG. LAURIAN

Pentru Abonamente, Anunțuri și Reclame a se adresa:

In România: La administrație, Pasajul Roman, Nr. 3 bis, București; și la corespondenți ziarului din județe.
 In Hamburg: La Adolf Steiner, Gänsemarkt, 58, Bioul central de anunțuri pentru Germania.

Pentru Franța, Anglia, Austro-Ungaria și Italia: Se va adresa la AGENCIE LIBRE, Paris, 50, rue de

Notre-Dame-des-Victoires (place de la Bourse).

ANUNCIURILE:

Liniște mică pe pagina IV. 30 bani.
 Reclame pe pagina II-a 5 lei. — Reclame pe pagina III-a 2 lei.
 Seriozile nefrancate se refuză. — Articolele nepublicați nu se impozăză.

Pentru inserții și reclame, redacția nu este responsabilă.

SCIRI TELEGRAFICE

DIN ZIARELE STRAINE.

Filipopol, 22 August.

Comandantul garnizonelui de aci a fost chemat prin telegraf la Sofia, unde a și plecat. Artleria staționată aproape de Karlova a fost fără vestea transferată în oraș și s'a trimes căvalerie să ocupe oare-care puncte de pe la Karlova. Se zice că aceste măsuri s'a luat în urma unor bănueli contra trupelor artieriei, al căror ofițeri s'ar fi exprimat nefavorabil asupra prințului Ferdinand. — Până acum nou prinț a găsit puține simpatii în Rumelia orientală.

Berlin, 22 August.

Negocierile cabinetelor asupra unor demersuri collective în privința Bulgariei n'a ajuns până acum la vre un rezultat pozitiv. Dară se speră așa ceva cu siguranță de oare-ce s'a ajuns la un depăin acord în aceea că procedarea ilegală a prințului de Coburg nu poate fi tolerată. Transmiterea mandatului de intervenție către Poartă întâmpina mari dificultăți. Se asigură că nu toate Puterile vor ceda inițiativelor corespunzătoare a Rusiei, care de altfel nu s'a luat încă formal. S'apoi Sultanul ou pare dispus a lua acest rol.

Berlin, 22 August.

Mă multe sute de comersanți de grâne și făină din Berlin au petiționat la cancelarul cerând să se urce taxele vamale pe grâne.

Varșovia, 22 August.

Proiectul pentru construirea unei tabere întărite la Miechow aproape de granița occidentală a Galicii n'a facut până acum nici un pas spre executarea sa și se vorbește că acest plan a fost cu totul părasit sau că cel puțin executarea lui s'a amânat pentru mai mult timp. Însă în curând se vor incepe lucrările de largire și completare a fortificațiilor de la Brzesz-Litewski și Iwangorod și s'a acordat deja pentru acestă 1 milion 800,000 ruble.

Construirea de curând proiectată a unui arsenal într-o suburbie a Varșoviei, în legătură cu fortificațiile de curând ridicate, se crede că se va executa că mai curând căci s'a acordat deja pentru acest scop un credit de 1,000,000 ruble.

Viena, 21 August.

Ziarul Politische Correspondenz primește din Londra textul de peșteri-circulare, în care guvernul rus aduce la cunoștința cabinetelor marilor Puteri, că nu poate recunoaște de valabilită nici alegerea prințului de Coburg ca print al Bulgariei, nici legalitatea apariției lui în țara. Textul aceliei depeșe este:

«Guvernul imperial nu poate recunoaște de valabilită alegerea prințului de Coburg. Prințul a adus această alegere la cunoștință împăratului. El a cerut să fie aici spre a primi sfaturile Maj. Sale, înainte de a se duce în Bulgaria. Împăratul a făcut cunoșcut prințului, că alegerea lui nu poate fi recunoscută și că a lui călătorie în Bulgaria nu poate fi justificată sub nici un titlu. Sfaturi analoage s'a dat prințului de pe atunci din partea majorității marilor Puteri și în prima linie din partea Curții suzerane. De oare-ce însă Aleța Sa a crezut că trebuie să se îndeplinească dorințele pretențiilor reprezentanți ai poporului bulgar și că se poate duce în principat, ne vedem săili să declară, că Rusia nu poate recunoaște de valabilită nici alegerea prințului de Coburg, nici legalitatea venirei lui în Bulgaria spre a se pune în fruntea guvernului acestui țar. Voim bucuros să speră, că guvernul va împărtăși aceste vești și nu va tolera această violare flagrantă a tractatului de Berlin. Rusia nu se poate face singură apărătoare a acestor stipulații, pe care se bazează starea lucrurilor amenințată de o definitivă surpare.»

SERVICIUL TELEGRAFIC
AL ROMANIEI LIBERE

Vienna, 24 August.

Se scrie din Constantinopol Corespondența Politică că Rusia a recomandat Su bliței Porții prin intermediarea lui Sha-

ker-paşa, ca soluțione a cestuiel bulgare, ocuparea mixtă de către armatele ruso-turce a Bulgariei și a Rumeliei Orientale. Rusia ar ocupa Bulgaria și Turcia Ru-melia.

După operațiunile militare, finalul comisar numit de Poartă se va duce la Sofia pentru a constitui coloană un Cabinet și a stabili o stare de lucru conform tratatului din Berlin.

Poarta rezistă la aceste propunerile, dar Rusia continuă negocierile în acest sens și caută a influența direct pe Sultan.

Paris, 24 August.

Generalul Ferron, ministru de răsboi, a prescris să se facă onorurile funebre militare principelui de Wittgenstein, adjutanț al Tarului, care a incetat din viață la Brest.

(Agence Libre).

A se vedea ultime stiri pe pag. III-a.

București, 13 August 1887.

Situatia tinérului Stat de peste Dunăre, voim să vorbim despre Bulgaria, este critică.

Cei puternici nu voiesc să lase pe Bulgari să și caute de treburile lor cum cred dênsii mai bine și fără să aducă vătămare, în drepturile naturale, nimănui.

După ce Rusia a favorizat călărea de noapte a unui Print iubit de popor și i-a arătat că nu mai are ceață pe un Tron, unde Alexandru de Battenberg a fost rechiemat cu entuziasm de către națiunea bulgară, — aceiași mare putere se rezamă acum pe tractatul de la Berlin pentru a zădărnicii încercările poporului din Balcani de a intra într-o stare de ordine.

De când prințul Ferdinand de Coburg a fost ales și a pus piciorul pe teritoriul bulgar, noi am spus că el n'are să fie îngăduit de Curtea protectoare și că toate protestările lui de fideliitate nu par a fi în stare să clintească hotărîrile luate la Petersburg. Am mai adăugat atunci, că dacă tinérul Print va fi susținut de către alte puteri, Rusia va profită spre a denunța tractatul de la Berlin, ca nemai obligător pentru dênsa, și va căuta prin toate mijloacele să desface starea de lucruri din Bulgaria.

Ceea-ce am zis începe a se desfășura.

Organele de căpetenie rusești au amenințat cu denunțarea tractatului de la Berlin, care apăsa încă greu pe pieptul Rusiei. Poate că asemenea amenințări se vor fi formulate chiar în notele diplomatice trimise marilor puteri de către călătorie în Petersburg. Unele puteri, ca Germania și Franția, par a susține modul de a vedea al împăratului Alexandru III, și a determina și pe celelalte State semnătoare ale tractatului din capitala Prusiei, ca să se asocieze la desfacerea celor patru acum făcute de poporul bulgar.

Isbuti-vor dênsese?

Cine mai are iluzia că forța nu primează dreptul se poate aștepta la triumful dorințelor Bulgariei. Poate că târziu, când împărăurile Europei vor fi cu totul schimbate, miciile popoare să poată rezulta și să croiască libere soarte ce ar dori-o. Dară starea de astăzi a principatului vecin cu greu ar putea să reziste voinței celor puternici.

Or-câte simpatii ar putea să inspire poporul Bulgar, prin rezistență ce a desfășurat-o până acum, nu se poate spera că starea

de lucruri ce și-a creat-o prin alegerea prințului de Coburg ar putea să aibă lungă durată.

Ce este mai probabil că se va întâmpla acum?

Din doē, una: său că se va face o schimbare în sensul dorințelor rusești, adică retragerea prințului Ferdinand, și convocarea altăi adunări, sub privigherea unui guvern provizor, în care să intre și amicii Sinaia său mai cu seamă amicii acestei puteri;

sau că se va desvolta cu încordare rezistența poporului bulgar, sub conducerea alesului său, care va produce într-un mod fatal o ciocnire, ale cărei teribile urmări nu se pot calcula.

Sunt puteri care preferă o soluție pacnică. Triumfa-va o asemenea soluție? Cine o poate afirma?

Pot să fie puteri care să dorească un răsboi în Balcani, pentru că să și poată regula și dinsele altăi societăți.

Sirul acestor evenimente este greu de prevăzut cu siguranță.

De aceea repetăm că situația Bulgariei este foarte critică, și că această situație trebuie să ne intereseze mult, căci dacă va fi să aibă un desnodămînt săngeros să nu uităm că drama are să se desfășure la hotarele noastre, și poate ca unele din tragicile scene să forțeze și hotarele României.

Fruntași noștri trebuie să primească cu grije evenimentele și să mediteze cu maturitate la rolul României în cumpărătele imprejurări ce se pot desfășura în jurul nostru și poate chiar d'asupra capului nostru.

CRONICA ZILEI

Duminică, 9 August, Majestățile Lor întovărășite de A. S. R. Principesa de Hohenzolren a ascultat sfanta leiturghie în biserică din monastirea Sinaia.

Joi 6 August, M. S. Regina a intrunit la orele 2½ după amiază, în castelul Peleşul un număr însemnat de copii din familiile ce petrec în Sinaia, precum și din doamnele aflate în timpul verei în localitate, căci în reședința regească se dete o reprezentare teatrală pentru copii, la care a bine-voit a fi față A. S. R. Principesa de Hohenzolren, precum și M. S. Regele.

La orele 4, se sluje o gustare pe una

din terasele castelului din care se împărăște toți invitații. Apoi urmă din nou reprezentare, care nu se sfârșește decât la orele 7.

In cursul săptămânii trecute Majestățile Lor au intrunit la dejun și prânz pe d. I. C. Brătianu, președintele consiliului de miniștri; principele Dimitrie Ghika, președintele Senatului; Excelențele lor d-nii dr. Busch, ministrul Germaniei, cu d-na Busch; sir Lascelles, ministrul Angliei, cu lady Lascelles; d. de Coutouly, ministrul Franției; d. Hitrowo, ministrul Rusiei, cu d-na Hitrowo (cu această ocazie Excelența Sa a prezentat Majestăților Lor pe d. colonel Sdubotitch, atașat militar pe lângă legația împărată rusă); d. marchis del Moral, ministrul Spaniei; d. ministrul Sturdza; d. Câmpineanu, primarul Capitalei și vice-președinte al Adunării, cu d-na Câmpineanu; d. Mitileneu, ministrul țării la Bruxelles; d. Grigore C. Șuțu și d-na Șuțu; d. Gh. C. Filipescu și d-na Filipescu; d. general Falcoianu cu doamna: d. Stefan

Bellio, deputat; d-na Zoe Costa-Foru; d. Moruzi, prefectul de poliție al Capitalei; d-nii generali Dona și Cruțescu; d. colonel Iacob Lahovari; d. baron Guillaume, secretar de Legație la Belgrad; d. Constantinopol, și d-na baronă Guillaume; d. căpitan Daum din armata germană, precum și alte persoane de distincție aflate la Sinaia.

Său suspendat măsurile luate în contră filoxierei pentru distrugere până după culeșul viilor,

Până atunci se vor lua în cercetare amănunțita toate viile din Odobești și Nicorești. Cercetările întreprinse în celealte podgorii ale țării vor continua cu toată activitatea spre a fi terminate până la finele acestui lunii.

D. M. Pherekyde, ministru al afacerilor străine, întorcându-se din misiunea în care a fost dus, a incetat intermul aceluiași minister, cu care fusese însărcinat d. D. Sturdza, ministru al cultelor și instrucțiunilor publice.

Institutele private conduse în urbea Giurgiu de d. Szabo și de d-na Josefina Ott, sunt și rămânînchiise, zice o decieie ministerială. Directorii lor, ca unii care pe de o parte au călcăt legea, funcționând fără autorisare, iar pe de altă său arătat nedestoinici a funcționa ca învețatorii ai copiilor, nu vor putea în nici o localitate a țării și nici o dată exercita profesiunea de învețator, institutor sau director de școală, nici direct, nici indirect.

D. Spiru C. Haret, secretarul general al ministerului cultelor și al instrucțiunilor publice, întorcându-se din condecorația lui și-a reluat de la 10 curent indatorurile funcționale sale și prin urmare de la această dată încețează însărcinarea d-lui inspector V. Pallade.

De la 25 August st. n. trenurile căilor ferate române accelerate Nr. 5, 6, 7 și 8, care circulă între Galați-Buzău și Tecuci-Mărășești, vor avea și vagoane de clasa III.

La 1 Septembrie st. n. 1887, intră în vigoare o nouă ediție a părții II a traiului local.

La 28 August se vor vinde prin licitație, în localul bioului vamal Giurgiu, 612 kgr. unt-de-lemn.

La 26 August se va ține licitație în Botoșani pentru vinzarea a 70.000 kgr. grâu, sechestrat de la arendașul moșiei Statului Popăuți, pentru neplată de căsiuri.

La 27 August se va ține licitație la primăria comună Poiana-Lungă, din jud. Botoșani pentru vinzarea a 20.000 kgr. secară, aflată în girez, sechestrată de la arendașul moșiei Statului Vorona, pentru neplată de căsiuri.

In aceeași zi se va ține licitație la această primărie pentru vinzarea a 20.000 kgr. secară, aflată în girez, sechestrată de la arendașul moșiei Statului Popoveni, pentru neplată de căsiuri.

D. St. Hepites a fost însărcinat de ministerul domeniilor să viziteze și să refere ministerului dacă fabricile din județele de pe Mălicov, care au cerut să se folosească de beneficiile legii pentru încurajarea industriei naționale, intrunesc toate codiții ele ca să merită beneficiile acestei legi.

(Voința).

țiune publică orală, în localul ministerului agriculturii pentru arendarea mai multor moșii ale Statului pe un period de 10 ani, 23 Aprilie 1888-1898.

La 29 August se va ține licitație pentru vinzarea a 50.000 kgr. păpușoi, aflat în coșarele de pe Părilita, sechestrat de la arendașul moșiei Statului Coșula din jud. Botoșani pentru neplată de căsiuri.

La 30 August se va ține licitație pentru vinzarea a 30.000 kgr. grâu treerat, sechestrat de la arendașul moșiei Statului Fere din jud. Botoșani, pentru neplată de căsiuri.

In ziua de 31 August se va ține licitație în localul casieriei Botoșani pentru vinzarea a 30.000 kgr. grâu treerat, ce s'a sechestrat de la arendașul moșiei Guranda, pentru neplată impositului funciar al acelei moșii.

PRINTUL DE COBURG ȘI TURCIA

Din Filipopol se comunică următorul comunicat oficios: «Față cu interpretarea greșită, ce s'a dat în foile straine proclamaționile din Tirnova a prințului Ferdinand către poporul bulgar, se poate constata în mod positiv, că întrînsa nu e vorba de proclamarea independenței politice. Din contră, prințul și guvernul bulgar, salvăgardându-și pe deplin drepturile, se vor ţine strict în interiorul cadrului tractatelor. Cuvintul bulgar

de cultură. Intr'un timp când intreaga Europa trăia numai din producția sa agricolă, când marele grânare carl aprovisionau Statele occidentale erau Rusia, România și Ungaria, agricultura era o profesie pe căi de lucrativitate pe atât de plăcută pentru agricultorii occidentali. O legislație protecțoare urca și scădea taxele vamale după interesele agriculturii. Cu modul acesta agricultorii ocoțești contra concurenței străine, lucrău linști și insinuau că munca lor va fi cu prisos răsplătită.

Pe la 1859—1860, când se vorbea în Franța despre libertatea comerțului de grâne, cei ce nu împărtăseau aceasta vedere, invoca concurența grânelor ruse și române, carl amenințau agricultura franceză cu peirea. Au trecut aproape trei-zeci de ani și astăzi s'a uitat concurența grânelor de la Dunăre și Marea Neagră, făță cu concurența americană, indiană și austriacă. Guvernele ingrijite sporesc taxele vamale asupra cerealelor, a grâului mai cu seamă. Singură Anglia, cea mai mare consumatoare de cereale, a respescat libertatea comerțului.

Se pare însă că taxele protecțoare nu sunt de ajuns pentru a garanta agricultura europeană occidentală și centrală contra concurenței. Pe lângă măsurile fiscale său luat și se iaă măsuri spre a veni în ajutorul agriculturii, pentru a îmbunătăți și spori producția. De aci imulirea școalelor agricole și a stațiunilor agronomici; introducerea irigațiunilor și a drenajului; ameliorarea vitelor și multe alte îmbunătățiri. Cu drept cuvînt se zice agricultorilor: nu vă rezinăți numai pe protecția vamală, căutați ca printre cultură mai îngrijită; prin îmbunătățiri necesare să sporiți cantitatea și calitatea produselor, ca astfel să puteți lupta contra americanilor și altor concurenți.

Prin spirit de imitație se dau sfaturi analoge și la noi. O seamă de oameni cred că ceea-ce este posibil în Franța său aiurea este aplicabil și în România. Pentru aceea vedem din cînd în cînd că se îndeamnă cultivatorii nostri ca fără întărire să îngreze pămîntul cu bălgăr și cu îngășeminte chimice; să adopteze combinațiile culturale ale Europei înaintate, adică să părăsească cu desăvârsirea ogorul, să se acopere toată terra cu semănături de grâne, cu finețe artificiale, cu animale din rasele cele mai perfectionate; cu un cuvenit să se adopteze în România cultura și interesele practice în ţările cele mai înaintate în agricultură.

Altii sfătuiesc înșinarea de companii strîne cu capital de zece milioane, cari să se însărcineze cu tot ce privește agricultura, iar noi proprietarii pămîntului să ne mărgim în incasă banii după vînzarea productelor.

Cestiunea aceasta a reformelor de introdus în agricultura noastră este mai gravă de căi și închipuește cel mai mult din cari o tratează în fugă condeiușul. Nu într'un articol de Revistă se poate expune bazele fundamentale pe care trebuie să se razime reformele economice într-o țară. În nenumărate rânduri însă am căutat a expune că mai deslușit care sunt sistemele de cultură cele mai potrivite pentru țara noastră și părăsirea cărora nu se poate face fără să tirască după sine deceptiuni amari. Ce folos însă că cei pricopuți în toate nișă se adesea că nu pot adopta sistemele de cultură intensivă practicate în Bătrânele și populațile țări precum este Belgia, Franța și altele.

Nepuțința de a introduce după voie oricare sistem de cultură se datorează împrejurărilor economice, adică densitatea populației, abundența sau raritățile capitalelor, situației stării de civilizație și altele. Aceste influențe determină în mare parte calea de urmat. Cel cari povătuiște pe agricultorii nostri să introducă cultura intensivă a occidentalului, nescotesc cu desăvârsirea întruirea împrejurărilor economice; și agricultorii cari ar urma sfaturile lor, sărăspună, de sigur, la perderi însemnate.

Să susținem adesea că nu putem lupta cu concurența universală a grâului, până ce

ne vom produce 30 ecotoltri la ectar, adică peste două chile la pogon muntenește. Negrez că o producție mare este în tot-dăuna favorabilă, numai cu condițiile ca sistemul de cultură urmat să fie în armorie cu împrejurările locale. Așa, ca exemplu este foarte avantajos când după ogoarele sterpe recoltăm noi români 20, 25 și 30 ecotoltri grâu, pentru că ogoarele sterpe fac și trebuie să facă parte din procedarea noastră agricolă. Ar fi păgubitor când, sub pretest de cultură intensivă, ca producție maximă, sărăspună îngrășamintele chimice cu al căror ajutor s'ar recolta 30 ecotoltri la ectar. În asemenea cas este pozitiv că agricultorul care va produce 25 ecotoltri fără îngășare chimică, ar căștiga cu mult mai mult de cat acela care ar produce aceeași cantitate însă cu ajutorul îngășămintelor.

În ţările occidentale se produce 30 și chiar 40 ecotoltri grâu la ectar, însă numai în acele exploatajuni cu pămînt foarte gras și a căruia fertilitate este întreținută cu mari cheiștelui. Asemenea loc se închiiază cu 120 și 140 lei ectarul și se vînd cu 5000—6000 lei, adică 2500—3000 lei pogonul. Natural că valoarea pămîntului fiind atât de urcată, agricultorul e nevoie să facă cheiștelui pentru a întreține fertilitatea. Si cu toate acestea ce zic astăzi agricultorii francezi și alții? Protejați-ne, strigă guvernul, contra grânelor americane, ruse, române, căci condițiunile în cari ne aflăm nu ne permit să luptăm contra lor. Si poate că au dreptate căci, ori ce s'ar zice, cănd pămîntul este atât de scump, când pentru a l' exploata trebuie un capital de exploatajune între 600 și 1000 lei pentru un ectar, cu greu se poate lupta contra agricultorilor cari plătesc arendă 20 lei de ectar, care cumăra pămîntul cu 400 lei ectarul și care ca capital de exploatare n'au în mare parte de căt munca țăranișul, și în lipsa acestora 200 lei le ectar, fie 300.

Ziarele franceze ne spuneau mai deudăzi că în porturile Franței s'a oferit grâu american cu prețul de 18 lei ecotoltri, plătitindu-se și taxa de import. În ce condiții de eftinajită trebuie să se facă producția cerealelor în America pentru că după atâtă călătorie grâu să se poată vinde cu 18 lei ecotoltri în porturile franceze și cu mult mai estin dacă nu ar exista taxa de 5 lei pentru 100 de kilograme.

Este inverdat că agricultorii americanii facă procedând în asemenea condiții și astăzi folosul, nu pot asculta pe cărți i-ar înveța să întrebunjize îngrășamintele chimice pentru a mai mari producția. Este foarte probabil și chiar sigur că americanul găsește încă mult folos să producă 12 ecotoltri la ectar în condițiile de cultură eftină eecat 24 întrebunjând procedările agriculturii occidentale. Si atât este de a devărat aceasta încă a tăză cu tot progresul realizat în toate direcțiunile de către poporul american, totuși sistemele de cultură practice sunt dintr-o acela că caracterizează agricultura oarecum începătoare.

Sub privirea agricolă suntem, în mare parte, în condițiile americanilor; ca și denești ne folosim mai mult întemeind sistemele de cultură pe ogoare, pe odihna pămîntului lăsându-l mai mulți ani pentru pășune, de căt daca am îngăra pămîntul cu îngășamintele fabricate în uzine.

De aceea să nu ne facem ilușiuni. Întrucât privesc cultura mare, pentru mult timp încă trebuie să ne rezinăm pe sistemu a căruia basă este odihna pămîntului prin pășune și pe ogoare sterpe bini lucrăte. Aceasta nu va impiedica pe o seamă de agricultori să îngreze o parte din moșie cu bălgăr, dacă o să având. A prețin de însă ca moșie mară să fie tractate ca în Belgia și în Franța, este a căre un lucru imposibil pentru astăzi.

Cu totul de altă părere suntem pentru cultura mică; aceasta poate întrebunjă bălgăr și prin urmare adopta combinații culturale analoge cu acelea ce se practicează în cultura mică din ţările înaintate. Si aci însă progresul depinde de cunoștințele cultivatorului și în această privință suntem încă înapoiați. Până când preotul și învățătorul nu vor cultiva perfectionat; pămîntul se poate scoate din 10 pogone bine cultivate căt din 30 cultivate rău, până atunci plugarii nostri vor stăru în păgubitoarelor lor deprinderă.

Iată pentru ce în atâtă rânduri am cerut că acel dintre preoți și învățători cari au pămînt să fie îndatorați a cultiva în mod rațional, după instrucțiunile ce li s'ar da; ca anume revisori să ceteiere satelor pentru a se încredința dacă cele prescrise

fololiu și, lovind ușor cu capătul condeiușui în biuro, întrebă pe vichil:

— Va să zică cărău?

— Va de mine, cucoane! după ce i-am vîzut cu ochii mei...

— Foarte bine...

O lungă tâceră urmă iarăși acestei întrebări. Maxențian își rezemase capul pe mâni și părea dus într'o lungă alcătuire cu mintea Vichilul, obisnuit, așteptă. Deodată stăpânul se ridică de jos, aprins la față și rînjind că o scăfările de mort, și, izbind cu condeiușul până să găurească postavul de pe masă, strigă din fundul găbului.

— Am să-i mănuș...!

Vichilul, care era un vechi hoț de cai, se găsea mai bine în această atmosferă aprinsă, de căt în acea liniștită de până aici. El holbaș ochi mari, gata parță să se repeadă pe pradă.

— Să nu-l iasă o vorbă din gură, îl adaoga stăpânul, mai înțeles? Când vei vedea pe miselul acela pe aici, să te facă că și drag. Pe dânsa să n'o mai urmărești! Duce...

După aceea, pe cănd vichilul eșea, el, amenințând cu degetul portretul Dadianei:

— Lasă că și-i trimiți eu unde le sădine!

— Și cu această sentință ești și se duse să se culce.

IV.

A doua zi, de dimineață, Sub-prefectul primi de la Dadiana o scrisoare.

In ţările occidentale se produce 30 și chiar 40 ecotoltri grâu la ectar, însă numai în acele exploatajuni cu pămînt foarte gras și a căruia fertilitate este întreținută cu mari cheiștelui. Asemenea loc se închiiază cu 120 și 140 lei ectarul și se vînd cu 5000—6000 lei, adică 2500—3000 lei pogonul. Natural că valoarea pămîntului fiind atât de urcată, agricultorul e nevoie să facă cheiștelui pentru a întreține fertilitatea.

Si cu toate acestea ce zic astăzi agricultorii francezi și alții?

Protejați-ne, strigă guvernul, contra grânelor americane, ruse, române, căci condi-

ția de către s'au pus în lucrare; daca grădina preotului și a învățătorului sunt sădite cu pom roditor și cu legume, ori sunt pline de burieni. Pre căt timp nu se va oferi țăranișilor exemple convingătoare, nu putem aştepta o grabnică îndrepătrare a vițiosului sistem de a cultiva, practicat de către denești.

Studieze-se cestiunea, căci pagubele ce rezultă din starea înapoiată a agriculturii mici, este necalculabilă; și la urma urmă, răspunderea morală cade tot în sarcina celor mai luminați și mai cu putere de a face.

CRIME — DELICTE — ACCIDENTE

București

Ni se cere să atragem atenționea primăriei asupra următorului fapt întemplat din cauza de neglijență:

Ieri la amiază un om bătrân în etate de 67 ani, cu vedere scurtă, venind pe cheiul Dâmboviței, în dreptul podului Gorgană a dat într-o limbă mat populară și crezând în chipul acesta a destul de cererile metode.

Ceva mai frumos, ca timp de 1/2 oră nu s'a zărit niciodată un sergent de oraș, afară de căiăvara cetățenilor care au forțat pe un birjar spre a duce pe bietul nenorocit la spital.

Jud. Ilfov

In noaptea de 7—8 curent niste făcători de reale au băut și jăfuit pe locuitorul Enache Sterie și soția sa, căciușor în comuna Stoenoia, din comuna Creața-Lesile, plasa Dâmbovița-Moștește, județul Ilfov.

Parte din obiectele furate s'au găsit la un tigan.

Jud. R-Sarat

Citim în *Voința Națională*:

Zilele trecute o preumbilare cu bărcile se organizase pe lacul de la Balta-Albă; notabilul despre care vorbește *Epoca* că ar fi "displăcut guvernului", împreună cu soția sa luară parte la această petrecere. La reințarcere, seara târziu, notabilul constată că soția sa lipsește, dă imediat alarmă și astăză că fusese părăsit de dânsa care, după ce suntem informați, trăind de mai mult în neînțegere cu soțul ei, schimbătorul și cu un altul, amic al notabilului *Epocii*.

Este dar o curată minciună că doamna a fost *furată* (?) și *secuestrată* patru zile într-un loc destul de departat de locuința sa. Citim în *Voința Națională*:

BIBLIOGRAFIE

Conducător la Gramatica română în școalele primare. Elemente de gramatică română în școalele primare.

Relativ la gramatica d-lui Măndreanu, d. Stefan Velov, absolvent al universității din Viena și al Școalei-Normale din Gotha, actualul director al Școalei-Normale de Învățători din Caransebeș (Banat) a publicat într-o carte de 120 de pagini.

Este scris de către un om de știință, care a reușit să împreună într-o carte de 120 de pagini elementele gramaticale românești.

Relativ la gramatica d-lui Măndreanu, d. Stefan Velov, absolvent al universității din Viena și al Școalei-Normale din Gotha, actualul director al Școalei-Normale de Învățători din Caransebeș (Banat) a publicat într-o carte de 120 de pagini elementele gramaticale românești.

Relativ la gramatica d-lui Măndreanu, d. Stefan Velov, absolvent al universității din Viena și al Școalei-Normale din Gotha, actualul director al Școalei-Normale de Învățători din Caransebeș (Banat) a publicat într-o carte de 120 de pagini elementele gramaticale românești.

Relativ la gramatica d-lui Măndreanu, d. Stefan Velov, absolvent al universității din Viena și al Școalei-Normale din Gotha, actualul director al Școalei-Normale de Învățători din Caransebeș (Banat) a publicat într-o carte de 120 de pagini elementele gramaticale românești.

Relativ la gramatica d-lui Măndreanu, d. Stefan Velov, absolvent al universității din Viena și al Școalei-Normale din Gotha, actualul director al Școalei-Normale de Învățători din Caransebeș (Banat) a publicat într-o carte de 120 de pagini elementele gramaticale românești.

Relativ la gramatica d-lui Măndreanu, d. Stefan Velov, absolvent al universității din Viena și al Școalei-Normale din Gotha, actualul director al Școalei-Normale de Învățători din Caransebeș (Banat) a publicat într-o carte de 120 de pagini elementele gramaticale românești.

Relativ la gramatica d-lui Măndreanu, d. Stefan Velov, absolvent al universității din Viena și al Școalei-Normale din Gotha, actualul director al Școalei-Normale de Învățători din Caransebeș (Banat) a publicat într-o carte de 120 de pagini elementele gramaticale românești.

Relativ la gramatica d-lui Măndreanu, d. Stefan Velov, absolvent al universității din Viena și al Școalei-Normale din Gotha, actualul director al Școalei-Normale de Învățători din Caransebeș (Banat) a publicat într-o carte de 120 de pagini elementele gramaticale românești.

Relativ la gramatica d-lui Măndreanu, d. Stefan Velov, absolvent al universității din Viena și al Școalei-Normale din Gotha, actualul director al Școalei-Normale de Învățători din Caransebeș (Banat) a publicat într-o carte de 120 de pagini elementele gramaticale românești.

Relativ la gramatica d-lui Măndreanu, d. Stefan Velov, absolvent al universității din Viena și al Școalei-Normale din Gotha, actualul director al Școalei-Normale de Învățători din Caransebeș (Banat) a publicat într-o carte de 120 de pagini elementele gramaticale românești.

Relativ la gramatica d-lui Măndreanu, d. Stefan Velov, absolvent al universității din Viena și al Școalei-Normale din Gotha, actualul director al Școalei-Normale de Învățători din Caransebeș (Banat) a publicat într-o carte de 120 de pagini elementele gramaticale românești.

Relativ la gramatica d-lui Măndreanu, d. Stefan Velov, absolvent al universității din Viena și al Școalei-Normale din Gotha, actualul director al Școalei-Normale de Învățători din Caransebeș (Banat) a publicat într-o carte de 120 de pagini elementele gramaticale românești.

Relativ la gramatica d-lui Măndreanu, d. Stefan Velov, absolvent al universității din Viena și al Școalei-Normale din Gotha, actualul director al Școalei-Normale de Învățători din Caransebeș (Banat) a publicat într-o carte de 120 de pagini elementele gramaticale românești.

limbă a ilustra numai legile limbii și a adverbi acertările acestora.

Așa am învățat noī toți gramatica și nu puteam înțelege, pentru că s'au făcut atât de regule și s'a constrâns biata limbă a asculta de ele. Spiritului începător i se pare, că a fost când va reguli gramaticale și că limba s'a formată din ele. Nescind de unde s'au născut aceste reguli, școlarul le ține de ceva, ce trece peste mintea sa și se simte osândă și le insuși fără a putea înțelege proveniența lor. Limba î se infășază ca atârnătoare de la regulele gramaticale, a căror mulțime î însarcină memoria și în lipsă de orientare î face indispuș pentru studiu limbii. Gramatica face impresiunea unui agrămădiri de abstracții fără sfârșit.

Înălțat inconvenientul delăsurat prin gramatica d-lui Măndreanu.

Copilul își înșesuse limba în casa părintească în mod curat empiric și intrând în școală își perfecționează rezultatele empirice prin abecedar și carte de cîtepe până la gradul de a putea înțelege o piesă citită. El înțelege auzind pe altul vorbind și astă înțelesul celor citite. Prin tractarea rațională a bucătăilor de cîtepe el își perfecționează formele vorbirei sale, incă în stare să afle și cea mai mică abaterie de la forma obișnuită. El vorbesc corect însă fără de a scrie. Ne suprinde rețeala filosofică, cu care trece bătrâna peste forme gramaticale adeseori foarte grele; el scîne că sunt așa, mai departe nu și dă seamă de ele. Aici e timpul când școlarul trebuie să-și adune rezultatele empirice sale, să grupeze formele cunoscute după motive de ale raționalului său, să inceapă studiul logică a limbii adică gramatica.

*Gramatica d-lui Măndreanu e unică, în ce privesc obiectul limbii, care, părăsind sistemul științific cu desăvârsire se apropie de bătrânat, îl prezintă în bucați de cîtepe forme deja cunoscute, îl îndeamnă la grupa, "a abstrage regulele și a clădi în chipul acesta sistemul legilor limbii". Conduc de dînsa copilul se bucură de rezultatele dobândite, "pentru că însuși le astă".

Autorul înseamnă anul al 3-lea de școală ca început pentru tractarea gramaticei.

Dacă i-a succed învățătorului a percurge în anul 1 parte scriptologică a abecedării și a devine primele greutăți în cîtepe mecanică, va pută să se continue în anul al 2-lea exercițiile în cîtepe mecanică și percurgând în mod rațional mai multe bucată de cîtepe în iniția școlară și în cîtepe logică și le va procura destulă desătăritate în limbă pentru ca în anul al 3-lea să se poată începe gramatica. Esperienza de toate zilele ne învăță însă, că se astă bătrâni în anul al doilea și la treilea de școală, cari n'au invins greutățile cîtepe mecanice. Culegere literelor la cîtepe îl ocupă în măsură atât de mare, încât nu le mai rămână atențione și pentru de a întări în memorie formele citite, de departe a fi bătrâni de seamă la înțelesul celor citite. Acestea sunt însă, după cum văzură, condițiunile indispensabile pentru înțepegramaticei. Școlarul, care nu a invins greutățile cîtepe și nu a ajuns să priceapă cele citite adică nu și-a înșisut un număr care-care de forme de exprimare dimpreuca cu înțelesul lor, nu e pregătit pentru trecerea gramaticei. Bătrântul din cîtepe gramatică trebuie să aibă "simbul limbii", desvoltat până la un grad, ca să poată deosebi, de și numai presimtind, formele corecte de cele necorecte. Cu toate că nu și poate da seamă de cele stiute, el trebuie să știe, cum e bine zis și cum nu e pînă. Numai pe o astfel de basă inducție poate să fie roditoare. Motivul pentru aceasta îl aflăm în adevărul psihologic, că e cu neputință să abstragem noțiuni sigure din idee nesigure. Zace așa dar în datorină învățătorului pricoput, ca să afle dacă sunt școlarii săi și sănd sunt ei

pregătiți pentru treapta gramaticei. Atragem băgarea de seamă a învățătorului asupra acestor imprejurări, căci o precipitate a învățămentului, neluând în seamă pregătirea școlarilor ar atrage rezultatul la inadălă.

(Va urma).

MAINOU

Primul-ministru este în Capitală, însoțit de toți colegii săi învățători în țară. E vorba de o constătuire față cu întorsătura ce ia starea lucrurilor din Bulgaria.

Un nou consiliu de miniștri pare a se fi hotărît să se țină mâine la Sinaia, sub președinția Regelui.

Em. Sa Mitropolitul-Primat a sosit azi-dimineață în Capitală, de la băi din strainătate. Multă lume eșise în întimpinarea și salutarea venerabilului prelat. D. ministru Sturdza și prefectul Moruzi erau la gară.

D. Titu Maiorescu a sosit azi-dimineață cu trenul de Verciorova.

D. Laurian a sosit ieri în București și a luat parte la lucrările consiliului permanent.

Ieri s'a depus la vesnicul locas rămășitele moarte ale regretatului bătrân Stefan Ferechide.

Numerosi amici ai familiei, și înalți demnitari ai Statului, au urmat carul funebru până la cimitir.

D. M. Cogălniceanu a sosit din străinătate pe deplin înșănătoșit. D-nia sa pare dispus de a lua parte la serbarea descoperirii statupei lui Ovidiu.

Se zice că ministru de interne este înălțat de primirea rece, ce i-sa făcut în Călărași.

D. deputat Melic s'a întors cu trenul d-a-seară în Moldova.

Se zice că d. consilier Degre va fi numit președinte de secțiune la înalta curte de casărie, în locul regretatului George Crețeanu.

D. Dimancea ar fi hotărît pe ministru de interne, ca să aducă pe gînere-său prefect la Argeș. Această permuttere este promisă, îndată ce d. Protopopescu se va întoarce de la cureau din Eau-bonnes.

D. Moceanu s'a întors de la Mehedinți, unde a petrecut câteva săptămâni cu familia. Nici acolo d-sa n'a pierdut timpul în zadar. În urma dorinței exprimate de mai multe familii, d. Moceanu a înființat acolo, în grabă o

școală provizorie de gimnastică, la care au participat copii de diferite naționalități, Români, Germani, Unguri, Srbi. Toată lumea privea cu mulțumire la exercițiile gimnastice ale copiilor, dar nu asupra tuturor va fi făcut o impresiune plăcută imprejurarea, că d. Moceanu, deși poliglot, comanda în limba română.

Dealtminteri constatăm, că d. Moceanu n'are decât laude pentru administrația și organizația băilor dela Mehedinți.

Trenul fulger a venit ieri în București cu o întârziere de peste un ceas.

Ieri și alătării a plătit în mai multe părți ale terii; ploaie abundentă însă n'a fost decât alătării la Balaci, la Câmpulung, și la Caracal; iar ploaie cu piatră la Vulcan.

Furtuna, tot alătării, la Bechet, la Botoșani, la Budești, la Burdujeni, la Buzău, la Călărași, la Câmpina, la Curtea de Argeș, la Ferbinți, la Filiași, la Filipești, la Obedeni, la Ploiești, la Podu Turcului, la Salinele Mari, la Sinaia, și la Zătreni.

Lipsa de hrana pentru vite a devenit simțitoare în județul Tutova, din care cauza vitele se vînd mai în dar. În iarmarocul săptămânal din orașul Bârlad prețul vacilor a ajuns la ridicolă sumă de secesprezece lei, iar prețul de boi bună, care altă dată se vindea cu suma de 250—300 lei, astăzi se vînd cu 70—100 lei.

Priyind această stare de plâns, Tutova zice că săracia bate la ușa țărănuilui nostru cu amenințare; și nu vede alt mijloc de îndreptare decât grija părantească a finalului nostru guvern.

In ziua de 6 August, pe la orele 5 d. am., în comuna Voinești și Avramăști din plasa Tutova, județul cu același nume a căzut o ploaie torrentială însotită de un ciclon și grindină, în mărimea unui ou, care a durat ca un sfert de oră, distrugând viile și pomii roitori și luând acoperemintele caselor și ale coșarelor.

Casa cu două etaje a d-lui Nicolae I. Bujoreanu, proprietarul moșiei Voinești, a suferit mari stricăciuni răpându-î balconul cu peretele de la etajul al II-lea, spargând ca la 100 ochiuri de ferestrii; iar ploaie și grindină ajungând înăuntru și stricat mobilile, dărâmând și-o sobă. Afără de acestea furtuna a luat acoperămîntul și a rupt ariparele a două morți, și a stricat 10 stoguri fene tot a d-lui Bujoreanu.

ARTE — TEATRE

* Grădina Liedertafel (Stavri), Joi 13 August, mare reprezentătare High-Liffe de trupa franceză sub direcția d-lui M.

Claudius se va juca piesă: "L'oiseau Bleu", nouă operă-comică în trei acte de d-nii Alfred Duru și Chivot. Muzica de d. Ch. Lecocq. Reprezentată pentru a treia oară la Teatrul de Noutăți la 19 Octobre 1885. Începutul la 9 ore precis. — Urmează în studiu piesă: "Le voyage en Chine", operă-bufă în trei acte, în beneficiul d-lui M. Delbecchi.

Prescurtare din Istoria Românilor lucrată pentru elevii școalelor primare de ambezeze de B. Secăreanu, director și institutor la școala de băieți Nr. III din culorarea Roșie în capitală. Carte aprobată de Onor Minister al Cultelor și Instrucției publice. Ilustrată cu 40 gravuri. Ediția VI. Revizuită și foarte îmbunătățită. — Prețul unui exemplar 80 bani.

Așa este de sub presă în editura d-lui Emanoil Popescu liberă, la Pitești.

MICUL CURS DE ISTORIA ROMANILOR

Insoțit de două hărți ale Imperiului Roman și a Daciei. Ediția III-a de M. S. Andrian, Institut. Această ediție este aranjată după un plan metodice cu totul nou, pentru a înlesni studiile istorice în școalele primare de ambele secole, cu totul îmbunătățită în privința stilului și materiei ce conține. — Prețul unui exemplar 65 bani. — Carte aprobată de onor Minister al Instrucției.

Ultime Depeșe Telegrafice ALE ROMANIEI LIBERE.

Pesta, 25 August.

Agenția Reuter anunță că Poarta a adărescă principelui de Coburg o depeșă în care ea blamează sosirea lui în Bulgaria înainte ca alegerea sa să fi fost recunoscută de Puterii.

Viena, 25 August.

Corespondența Politică zice că Rusia va reînfoța cererea sa grăbită pe lângă Poarta cu scop de a decide să trimiteă pe Artin Efendi la Sofia. Ziarul adaugă că marele vizir, Kiamil pașa, a declarat în urmă Rusiei, că Poarta nu ar putea răspunde dorințelor Rusiei de oare ce grave consecințe ar putea rezulta din asemenea demersare.

Berlin, 25 August.

In cursurile diplomatice este părere că Germania nu va consuma la ocupația mixtă a Bulgariei.

Viena, 25 August.

După o depeșă a Agenției Reuter, Rusia respingește noile turce care ceră trămitere imediată la Sofia a unui comisar turc și a unui general rus, înșarcinat de a proceda în comun la alegera unei Sobranii legale.

Franța și Germania împărtășesc această părere.

Cele-lalte Puteri povătesc din contră o politică expectantă.

(Agence Libre).

BIBLIOGRAFIE

In Editura Librăriei G. Cărjan, Ploiești.

Angelescu N. Preot. Geografia, metodul intuitiv. 30

Crapelianu N. Arithmetica elementara editiunea a 12-a. 30

Crapelianu C. A. Harta județ. Prahova. 2

Dragoșescu B. Extract din Istoria Românilor, illustrat. 80

Eliad I. P. Noțiuni de Arithmetică pentru clasele primare de ambelor sexe. 1

Istoria Pedagogiei 5

Elemente de Pedagogie și Metodologie. 5

Goroneanu Juli. Călăusa mecanică practică. 50

Ionescu Const. Elemente de Geografie editiune nouă. 50

Geografia județului Prahova 50

Maurer I. Curs elementar de limba germană sistem intuitiv. 60

Sistemul verbal pentru limba franceză. 25

Carle de cîtepe și de traducere franceză. 25

Scris. func. Urbane de Iași 105

Rentă română perpetuă. 50

Oblig. stat. conv. Rurale. 89

Impr. Com. de Iași Asphalt 218

Impr. cu prime orașul București. 33

Acțiuni Construcționale. 100

Naționale. 102

Dacia-România. 230

Banca Națională. 1009

Banca Română. 1012

Fabrica de Hârtie. —

Fiorini Valuta Austriacă. 2.02

Mărci Germane. 1.24

Bilete Franțeze. 100

Engleze. 25

Ruble Rusești. 2.20

Aur contra Argint. 14

Napoleon contra aur. 2008

NB. Cursul de mai sus este în monedă de aur societă după cursul fiscalului.

Adresa pentru telegrame: STERIU.

VIN NEGRU

de Oravița și Golu-Drâncea

Vechiul de 4 ani, calitate superioară tuturor altor vinuri. — 15 fr. vadra și

ALB DE DRAGASANI

din recolta anului 1883. — 15 fr. vadra la

PAUN POPESCU & Comp.

18. STRADA LIPSCANI. 18.</p

